

Pošták evangelia

Pozdrav

Milé sestry a milí bratři, přátelé a hosté vítám Vás na těchto bohoslužbách, a to slovy apoštolskými:
Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen

Introit: (Žalm 138, 1-3)

1 Celým svým srdcem ti vzdávám chválu, přímo před bohy ti zpívám žalmy,

2 klaním se ti před tvým svatým chrámem, tvému jménu vzdávám chválu za tvé milosrdenství a za tvou věrnost; svou řeč jsi vyvýšil nad každé své jméno.

3 Odpověděl jsi mi v den, kdy jsem tě volal, dodal jsi mé duši sílu.

Píseň: EZ 640 - Díky za toto krásné ráno

Modlitba

Pane, pozvedni nás z našich netečnosti a z našeho pocitu prázdnoty. Vstup svou oživující přítomností a svým přátelstvím do našich srdcí. Pošli nás k druhým lidem se svým poselstvím naděje. Ať nepropadáme nedůvěře. Je tolik věcí, které nás chtějí od tebe vzdálit a sebrat nám vnitřní pokoj a svobodu, kterou jsi nám daroval. Odevzdáváme ti nyní všechny naše starosti, obavy, strachy a úzkosti. Daruj nám, prosíme, vnitřní svobodu od obav, že nemáme věci lidsky pod kontrolou, od ochromující starosti o zdraví své i svých blízkých, od strachu z nemoci a ze smrti, od katastrofických scénářů budoucnosti. Prosím tě o moudrost, abychom se každý den dobře rozhodovali a správně jednali. Veď nás, prosíme, svým Duchem, ať přinášíme pokoj všem, se kterými se setkáváme. Amen

I. Čtení (Dt 6, 20-25)

20 Až se tě tvůj syn v budoucnu zeptá: „Co to jsou ta svědectví, nařízení a práva, která vám přikázal Hospodin, náš Bůh?“

21 odvětiš svému synu: „Byli jsme faraónovými otroky v Egyptě a Hospodin nás vyvedl z Egypta pevnou rukou.

22 Před našimi zraky činil Hospodin znamení a zázraky veliké a zlé proti Egyptu, proti faraónovi i proti celému jeho domu.

23 Ale nás odtamtud vyvedl, aby nás uvedl sem a dal nám zemi, kterou přísazně přislíbil našim otcům.

24 Hospodin nám přikázal, abychom dodržovali všechna tato nařízení, báli se Hospodina, svého Boha, aby s námi bylo dobře po všechny dny, aby nás zachoval při životě, jak tomu je dnes.

25 Bude se nám počítat za spravedlnost, budeme-li bedlivě dodržovat každý tento příkaz před Hospodinem, svým Bohem, jak nám přikázal.“

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Slůvko dětem (lekce 7 – Zastavit kázání)

Za co se člověk může dostat před soud? Slyšeli jste o někom, kdo byl nespravedlivě odsouzen k trestu za to, co kázal, za to, jaké postoje zastával, za to, že se angažoval jako křesťan? Co nám dává odvalu snášet nepříjemné věci, ústrky, nespravedlnost, tresty...?

Píseň: EZ 257 - Děkujem ti, Pane Bože, že nás máš tak rád

Píseň: EZ 732 - Do tvých starostí, smutků, úzkostí přišel

Kázání (Lk 4, 16-21)

16 Přišel do Nazareta, kde vyrostl. Podle svého obyčeje vešel v sobotní den do synagógy a povstal, aby četl z Písma.

17 Podali mu knihu proroka Izaiáše; otevřel ji a našel místo, kde je psáno:

18 „Duch Hospodinův jest nade mnou; proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst; poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu,

19 abych vyhlásil léto milosti Hospodinovy.“

20 Pak zavřel knihu, dal ji sluhovi a posadil se; a oči všech v synagóze byly na něj upřeny.

21 Promluvil k nim: „Dnes se splnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli.“

Bratři a sestry, milí přátelé a hosté

Abychom jsme dnes mohli slyšet evangelium, abychom si dnes mohli zazpívat písně, abychom dnes mohla být nedělní škola pro naše děti, abychom jsme dnes přišli do kostela, a mnoho dalších abychom – k tomu je potřebné naše svobodné rozhodnutí, naše vůle i naše víra.

Hned na začátku dnešního základu kázání čteme, že JK vešel do synagógy. Jenže to nebylo jen tak, synagógu navštívil proto, že to udělal podle svého **obyčeje**, byl to jeho zvyk, jeho **úzus**, jakési pravidlo nebo ustálený postup.

Nepřehlédněme to. Ježíš si ve svém životě vytvořil **zvyk chodit do Božího domu** v určený čas a den. Byl svobodný v tom, co dělal, ale také i v tom, co pro nás udělal. Měl dané hodnoty i priority, které dokazoval svým vlastním příkladem.

Ježíš vyjmenovává své **priority**: všichni spoutaní a uvěznění, chudí a zdeptaní jsou pozváni ke **svobodě**. Uvědomujme si i my dnes, že to pozvání ke svobodě a k novému životu platí i pro nás. Ježíš žil mezi lidmi, jejichž obzory byly **omezené** a pro něž bylo těžké přijímat jeho inspirovaná slova. Přestože žil mezi nimi a chodil se s nimi modlit, „*jak měl ve zvyku*“, chystali se ho zavraždit.

B+S

Uplynulo víc než 30 let od Sametové revoluce. Zažíváme víc než 30 let svobody. To nejde jen tak přejít a přehlížet. Jenže mně v listopadu 1989 bylo teprve 7 let. Skoro nic si nevybavuji, ale následky na můj život, to má veliké. Vlastně jsem tu dobu před listopadem 89' respektive spíš nezažil.

A tak je pro mě těžké tady stát na kazatelně. Připadám si tu dnes obzvlášť nepatřičně. Nemůžu moc mluvit ze své zkušenosti o tom, jaké to tehdy v 89' bylo. Nemohu dost dobře vzpomínat. Možná by dnes měla kázat starší generace, máte k tomu patřičné vzpomínky.

My z mladší generace se máme, co učit od vás, učíme se z příběhů **kolektivní paměti**. A navíc se ptáme, zda to stačí? Stačí oslavovat, vzpomínat, připomínat? Co my dnes s tou svobodou máme dělat? O svobodě mě napadl jeden příklad:

„*Svoboda je jako oheň v kamnech. Cítíte hřejivost, příjemnost, pohodu, klid, prostě máte z toho užitek. Jenže proto, abyste to všechno měli musíte něco udělat – doslova obětovat svůj čas, pohodlí, dát do toho práci a dnes i finance. Řekli bychom svoboda není zadarmo, ale stojí za to. Ale buďme ze svobodou i trochu opatrní, protože jak oheň v kamnech může ublížit, i svoboda má tendenci popálit.*“

Žijeme ve svobodné zemi. Máme svobodu. Volby, tisku, vyznání. Jenže svobodu asi nelze jednoduše mít **jednou provždy**. I dnes je svoboda v ohrožení. Nejen ta celospolečenská, politická. Ale i ta vnitřní, svoboda každého z nás. Že na ni leccos útočí, leccos z ní ukrájí, leccos nám ji bere. Svoboda je někdy vnímaná spíš jako **libovůle**, ve které si člověk může dělat cokoliv a nikdo mu do toho nemůže příliš mluvit, to je přece moje svoboda!

Bible to vidí trochu jinak. Protiklad svobody je zajetí, otroctví, uvěznění – **vězení v něčem**. Svobodný člověk je bezprostředním Božím vlastnictvím. Taková osoba se nechala vyvést ze svého vlastního sevření (z domu otroctví, z Egypta). Svoboda je stav lidí, kteří (vnitřně) nepodléhají nikomu a ničemu jinému než **Boží autoritě**. Osvobozený je ten, kdo vstoupil do Boží smlouvy a odtud vzdoruje všem totalitním nárokům lidí a světa. Jenže tenhle stav náležení Bohu, v němž si na člověka nemůže dělat beze zbytku nárok žádná jiná autorita a moc, leccos ohrožuje a narušuje. Leccos si chceme my lidé dělat sami, po svém, toužíme být zdánlivě nezávislí (i na Bohu!) a zároveň se celkem snadno necháme něčím svázat. Penězi. Ideologickou masáží. Kultem trvalého

růstu ve všech jeho podobách, co jich jen je – od kultu věčného mládí po kult rostoucí ekonomické prosperity. Touhou po moci. Narovinu si to teď řekneme, my tak docela svobodní vždy nejsme. Leckdy jsme zajatci. Leckdy jsme otroci – svých představ i představ druhých. Leckdy jsme zajatci svého času.

Proto nám dnes B+S znějí povzbudivě slova z Ježíšova kázání v Nazaretu, jak nám ho líčí evangelista Lukáš. „*Duch Hospodinův jest nade mnou; proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst; poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil léto milosti Hospodinovy.*“.

Tohle je **programové kázání**, kterým se Ježíš ujímá těch, kdo jsou vytlačeni na okraj lidského společenství. Ježíš mluví o svém poslání. Není to však předvolební guláš slibů, které se po volbách promění v hořkou šlichtu zklamání. Ježíš není politik, v hledáčku jeho zájmu není postavení ani moc, ale „**chudí, uvězněni, slepi, zdeptaní**“ – lidé nějakým způsobem nedostateční, nevyhovující. Nepřišel tedy na prvním místě pro ty, kdo si myslí, že jsou takzvaně „*v pohodě*“, zajištění, zdraví, pro ty, kdo mají dojem, že nic a nikoho nepotřebují. Přišel především pro ty, kteří touží, aby se v jejich životech něco změnilo. Jsou to oni jako první pochopí radostnou zvěst, kterou přináší. Jsou to oni, kteří jako první přijmou tohoto **pošťáka evangelia**, který, přináší změnu, čerstvou živou vodu. Jsou to oni, kteří naslouchají tomu **hlasateli proměny**, který proměňuje jejich otroctví ve svobodu.

S touto pravomocí Bůh hlásá **amnestii** – vyhlašuje svobodu pro ty, kdo se ocitli v zajetí hříchu, ve vězení sobectví, sebestřednosti, nelásky, neodpuštění, lhostejnosti, nespravedlnosti, vlastní viny, vlastních selhání. Z toho všeho, co člověka spoutává, co ho činí nesvobodným, co jej svazuje, zavazuje a zneschopňuje, **Ježíš propouští na svobodu**. Přichází, aby otevřel oči zaslepené bolesti, hněvem, nenávistí, touhou po dostatku, touhou jistotě a vyhlásil léto milosti Hospodinovy.

Je to čas smíření s Bohem i mezi lidmi navzájem. Čas, kdy má člověk dostat možnost znovu svobodně začít, nezatížen břemeny minulosti. Milostivé léto je zkrátka výjimečný čas. Skoro snový čas. Takový, po jakém člověk touží. Takový, který přibližuje Boží vládu na zemi.

B+S

Máme tu výsadu, že nyní žijeme ve svobodné zemi. A přece někdy koukáme – co a kdo všechno nás může držet pod krkem, co a kdo nás svazuje. Upřímně řečeno, nejčastěji je to náš hřích a jeho důsledky. To, že jsme minuli Boha, je to také naše falešná svoboda, která končí katastrofou našich konkrétních vin. Na tuhle půdu vstupuje Ježíš a vyhlašuje **amnestii**. Jeho příchod vrací Boha do života člověka.

Žít svobodně znamená přijmout vysvobození od Boha, jít ve stopách jeho Syna a zkoušet žít podle jeho příkladu. Vnitřní svoboda otvírá oči pro všelijakou nesvobodu světa a společnosti a dává odvahu jí čelit, zápasit s ní, zastávat se těch, které kdosi druhý ovládá.

Bůh se zastal každého z nás a vydobyl nám draho vykoupenou svobodu, nenechme ji mrtvou, vždyť ožila s Kristem. Amen

Modlitba

Milý Bože! Díky, že nás vysvobozuješ z toho, co bere radost ze života, co ničí naše vztahy, co nás uzavírá jako do vězení. Díky za to, že nás propouštíš ze zajetí hříchu. Díky za tvou amnestii, kterou nám přišel vyřídit tvůj Syn, Ježíš Kristus. Díky za ty, kdo se o svou vnitřní svobodu dokázali opřít a nepolevili v zápase o svobodu celé společnosti v minulosti i dnes. Amen

Ticho – 30 sekund

Píseň: EZ 755 - Není lepší na tom světě nežli Boha ctíti

Ohlášky

Přímlovná modlitba

(Z knihy modliteb)

Každý ti v tichosti svěřujeme své osobní modlitby...

Prosíme skrze Krista, našeho Pána, ukazuj nám naši vlastní odpovědnost ve zvěstování evangelia a přijmi i tuto naši společnou modlitbu:

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Píseň: EZ 757 - Mír na zemi daruj nám

Slůvko dětí

Posláni (Gal 5, 1)

Tu svobodu nám vydobyl Kristus. Stůjte proto pevně a nedejte si na sebe znovu vložit otrocké jho.

Požehnání

Pán ať je před vámi, aby vám ukazoval správnou cestu.

Pán ať je při vás, aby vás mohl brát do své náruče a chránit vás.

Pán ať je za vámi, aby vás bránil před záludností zlých lidí.

*Pán ať je pod vámi, aby vás zachycoval, když padáte
a aby vás vysvobodil z pasti.*

Pán ať je ve vás, aby vás utěšoval, když je vám smutno.

Pán ať je kolem vás, aby vás obhajoval, když na vás útočí.

Pán ať je nad vámi, aby vám žehnal. Amen.

Píseň: EZ 403 - Moudrost mi, Pane, dávej